

In de hervormde kerk van zijn geboortedorp Lutjegast werd in 1952 een plaquette onthuld die gewijd is aan Abel Tasman.

Collectie Groninger Archieven

Abel Tasman: groot in zijn tijd

Abel Tasman, de ontdekkingsreiziger, zette - naast Nieuw Zeeland en Tasmanië - Lutjegast op de kaart. Niet dat hij met deze plaats veel te maken heeft gehad. Al op jonge leeftijd trok hij naar Amsterdam, woonde in de Teerketelsteeg en wie daar huisde behoorde niet bepaald tot de Amsterdamse elite. Het laatste constateert de historicus Harm van der

Veen in het themanummer van 'Ach lieve tijd, de Ommelanden' *Op de woelige baren*. Op dertigjarige leeftijd trad Tasman in dienst van de VOC en voer hij naar Indië. Hij was kennelijk een man van karakter, verstond zijn vak en maakte snel promotie.

Harde hand

Men moet Abel Tasman in zijn tijd zien. Dat hij in Indië

de inlanders met harde hand onder de duim hield zou in onze dagen heel wat minder worden bejubeld dan in de zijne. Toen verwierf de Lutjegaster er echter veel respect mee. Toch maakte zelfs hij het voor die tijd te bont. "Hij liet twee matrozen aftuigen, die hij daarna wilde opknopen", schrijft van der Veen. "Matroos Coenraet had het hoofd al in de strop, maar een

officier wist Tasman ervan te overtuigen dat hij te ver ging".

Het bleek bij nader inzien dat het tweetal onschuldig was. Het betekende meteen het einde van Tasmans zee-carrière. Hij moest in de kerk een openbare schuldbelijdenis doen en werd afgezet als ouderling. Tasman voer niet meer, maar lachte nu om de hele wereld. Hij werd koop-

man in Batavia en het ging hem zeer voor de wind. Lutjegast ontving bij zijn overlijden zelfs nog 25 gulden voor de armen.

'Ach lieve tijd' besteedt uiteraard niet alleen aandacht aan de figuur van Abel Tasman. Er wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de scheepvaart in de Groninger regionen van vroeger tot nu.

DuN 5-3-05